

دمشرانو جرگی د داخلی وظایفو اصول

اصول وظایف داخلی مشرانو جرگه

بسم الله الرحمن الرحيم

لومړۍ ماده - دمشرانو جرگی لوی مجلس د لومړی نائب او دوهم نائب په نامه دوه نایبان او د منشی د نایب په نامه دوه تنه انتخابوی .
د مجلس اداری هیئت له رئیس او دغو څلورو تنو څخه جوړیږی .
دوهمه ماده - داداری هیئت انتخاب په دی ډول دی :

بسم الله الرحمن الرحيم
ماده ۱- مجلس عالی مشرانو جرگه دو نفر نایبها به نام نایب اول ونایب دوم و دو نفر بنام منشی ونایب منشی را انتخاب میکند رئیس مجلس و چهار نفر فوق الذکر هیئت اداری مجلس را تشکیل میدهند.
ماده ۲- انتخاب هیئت اداری به ترتیب ذیل میباشند:

- ۱- نایب اول .
- ۲- نایب دوم .
- ۳- منشی .
- ۴- نایب منشی .

ماده ۳- هیئت اداری به استثنای رئیس که از حضور شاهانه تعیین میشود با اکثریت آراء انتخاب میگردد و در صورت تساوی رای دو نفر انتخاب مجددا صورت میگیرد و در صورت تساوی مکرر قرعه کشیده میشود .

ماده ۴- مدت کار هیئت اداری منتخبه وانجمن ها یکسال است و در آغاز هر سال پارلمان کالیفرنیا مجدداً به ترتیب ماده (۲ و ۳) انتخاب صورت میگیرد .

ماده ۵- رئیس مجلس از تشکیل هیئت اداری به حضور شاه اطلاعاً عرض وولسی جرگه را نیز مستحضر میسازد .

وظایف رئیس

ماده ۶- رئیس مجلس مکلف به حفظ نظام جلسه و مراقتبته عمل مواد اصول داخلی میباشند اجازت حرف زدن به اعضا، اعلان نتایج رای گیری و نشر تصاویر مجلس از وظایف رئیس است .

رئیس در مباحثات اشتراک نمیکند مگر اینکه توضیح سوال و ملتفت ساختن اعضا در مباحثه مورد نظر باشد اگر رئیس اشتراک در مباحثه را اراده نماید کرسی ریاست را به نایب اول و در غیاب آن به نایب دوم سپرده و خودش بر دایره نشسته تا ختم رای گیری به کرسی مذکور جلوس نمیتواند و رئیس مجلس آخرین کسی است که در رای گیری رای میدهد .

ماده ۷- رئیس جلسات را افتتاح و ختم جلسه را اعلام مینماید مگر در صورتیکه اکثریت اعضا دوام مجلس را تقاضا نمایند در اختتام هر جلسه وقتی انعقاد جلسه آینده را با اجندای آن اعلام میکند .

ماده ۸- رئیس در ساعت معین برای افتتاح جلسه به منشی امر مینماید تا اعضای مجلس را به نام ذکر کند و اگر تعداد حاضرین برای انعقاد جلسه کافی نباشد نیم ساعت بعد مجدداً حاضرین گرفته میشود سپس انعقاد مجلس را در صورت تکمیل نصاب اعضا ویا تا جیل آنرا منحیت قلت اعضا اعلام مینماید و منشی اسمای غائبین را ثبت نموده و کسانیکه بدون عذر در مجلس حضور نیافته باشند در مقابل اسمای شان غیاب بلاعذرشانرا تذکر میدهد .

اگر در اثنای انعقاد جلسه تعداد اعضای حاضر کم شد و مجلس از نصاب افتاد رئیس حق دارد جلسه را خاتمه داده و وقت انعقاد جلسه

دریجه ماده - اداری هیئت در رئیس نه پرتو چه هغه دباچا له حضوره ټاکل کیږی درایو په اکثریت انتخابیږی که ددو تنو ترمنځ رانی مساوی شی انتخابات بیا کیږی او که بیا هم مساوی شی نو پچه اچوله کیږی .

څلورمه ماده - دانتخاب شوی اداری هیئت او جرگه کیو د کار موده یو کال ده او دهر پارلمان کال په سر کښی له نوی سره ددو همی او دریمی مادی په ترتیب انتخاب اجراء کیږی .

پنځمه ماده - دمجلس رئیس داداری هیئت دجوړیدو خبر دباچا په حضور کښی عرض کوی او ولسی جرگه هم پری خبر وی .

درئیس وظیفی

شپږمه ماده - دمجلس رئیس دغونډی دنظام په ساتنه او د داخلی اصولو د موادو د تعمیل په خاطر مکلف دی .
غړو ته دخبر و کولو اجازت، درائی گیری، دننا یجو اعلان او دمجلس د تصویبونو خبرونه درئیس وظیفی دی .

رئیس په بحثونو کښی پر څه نه اخلی بی له دی چه مطلب یی دپوښتنی واضح کول یا په بحث کښی دغوړدیا ملرنی را گرځول وی . که رئیس په بحث کښی دبرخی اخستلو اراده وکړی نو دریاست څوکی لومړی نایب او که هغه نه وی دو هم نایب ته سپاری او دی پخپله دغوړ په قطار کښی کښینی او خو پوری چه رای گیری نه وی شوی تر هغی پوری په خپله څوکی نه کښینی . درای گیری په وخت رئیس تر ټولو وروستی رایه ور کوی .

اوومه ماده - رئیس غونډی پرانیځی او دغونډی دپای ته رسیدو اعلان کوی بی له دی چه دغوړ دغونډی اکثریت اوږدیدو غوښتنه وکاندی .
رئیس دهری غونډی په پای کښی دپلی غونډی وخت اودمو ضوعاً تو فهرست اعلاموی .

اتمه ماده - رئیس په ټاکلی وخت دغونډی دپرانستلو دپاره منشی ته امر کوی چه دمجلس غړی په نامه یاد کړی او که د حاضرینو شمیر دغونډی دافتتاح کیدو دپاره کافی نه وی نو نیم ساعت وروسته بیا حاضرین اخستله کیږی او ور پسی نو که دمجلس غړی پوره و دغونډی دافتتاح او که پوره نه وو دغونډی دځنډیدو اعلان کوی منشی دغایبانو نومونه لیکي او هغه کسان چه بی له عذره غونډی ته حاضر شوی نه دی دهغوی دنومونو څنگ ته دایکی چه دی بی عذره غایب پاتی شوی دی ، که چیری په روانه غونډه کښی دحاضر و غړو شمیر کم شی او مجلس له نصابه ولویری نو رئیس حق لری چه غونډه پای ته ورسوی او دپلی غونډی نیټه

اینده را پس از ثبت اسمای اعضای حاضر در رویداد جلسه اعلام نماید .

ماده ۹- رئیس تمام مکاتیب و رسایل وارده را که به عنوان مجلس میرسد مطالعه نموده و به سمع مجلس میرساند .

ماده ۱۰- رئیس اعضای را به ترتیب اجازه حرف زدن میدهد و عضو یکه میخواهد حرف بزند مکلف است که ترتیب را رعایت نماید .

ماده ۱۱- عضو یکه در حین حرف زدن از موضوع خارج میشود در حالیکه مذاکرات او مصدق یا موید یا مکمل اصل موضوع نباشد و مضمون جداگانه را طرح نموده باشد رئیس حق دارد در اول وهله او را ملتفت سازد در صورت عدم اعتنا و مداوت حرف او را قطع نماید .

ماده ۱۲- اگر یکی از اعضای مقررات مجلس را رعایت نکرد رئیس حق دارد او را نام گرفته ملتفت سازد اگر عضو اعتراض کرد رئیس

دوباره مقررات مجلس را برای او تفرهیم نماید و اگر باز هم عضو مذکور اصرار میکرد رئیس حق سخن گفتن او را در همان موضوع سلب نماید .

ماده ۱۳- در صورتیکه وضع جلسه مختل شود و برقراری نظم ممکن نگردد رئیس میتواند جلسه را برای یک وقت معین تعطیل نماید .

ماده ۱۴- اگر در یک موضوع مورد بحث کسی از اعضای اجازه حرف زدن نخواست رئیس حق دارد ختم مباحثه را اعلام نماید و در حالت دیگر اگر پنج نفر از اعضای ختم مباحثه را خواهش نمودند رئیس درین باره رای گیری مینماید .

ماده ۱۵- اگر یکی از اعضای موضوعی را به مجلس پیشنهاد کند که خارج صلاحیت مجلس باشد رئیس میتواند عضو مذکور را ملتفت سازد در صورتیکه عضو مذکور اصرار ورزد رئیس مطابق ماده (۱۲) با او رفتار نماید .

وظایف نایب ها

ماده ۱۶- در غیاب رئیس نایب اول و در غیاب نایب اول نایب دوم و در غیاب نایب دوم مسن ترین اعضای وظایف رئیس را ایفاء مینماید .

ماده ۱۷- وظایف اداری ریاست را رئیس بنایبها تقسیم و صلاحیت هر یک را تعیین مینماید و قتیکه نایب ها ریاست مجلس را بعهده میگیرند تمام صلاحیت های رئیس را حایز میشوند .

ماده ۱۸- در مسایل اداری و مالی هر یک از نایبها در حوزه صلاحیت خودها اجراءات لازم مینمایند .

ماده ۱۹- تقسیم وظایف نایبها را رئیس به مجلس ارائه نمود و موافقه مجلس را اخذ مینماید نایبها و منشی ها تا انتخاب اعضای دیگر به عوض ایشان به وظایف خود ادامه میدهند .

وظایف منشی ها

ماده ۲۰- منشی و نایب منشی به همکاری یک دیگر صورت رویداد مجلس را مینویسند و تمام موضوعاتی را که از طرف دارالانشاء به طبع میرسد انرا مراقبت و تصحیح مینمایند مراقبت حفظ اصل رویداد های مجلس و باقی اوراق مجالس و کتابخانه از وظایف منشی هاست .

ماده ۲۱- دارالانشاء اجندا ای مجلس را تحریر و به تعداد اعضای طبع و توزیع مینماید .

ماده ۲۲- تمام موضوعاتی که به مجلس رویت داده میشود باید منشی ها اقلا دو روز قبل از رویت دادن آن به مجلس موضوع را به تعداد اعضای بزبان های پشتو و دری طبع و توزیع نماید .

ماده ۲۳- موضوعاتی که از طرف مجلس به دارالانشاء داده میشود به ترتیب داخل اجندا میگردد .

ماده ۲۴- منشی ها عموم موضوعات وارده را به ترتیب ورود داخل اجندای مجلس نموده قبل از ابلاغ آن به اعضای به سمع رئیس میرساند اگر ده نفر از اعضای مجلس فوریت یک موضوع را تأیید و

دجلسی به رویداد کنبی د حاضر و غیور دنومونو دلیکلو نه وروسته اعلام کاندی .

نهمه ماده - رئیس هغه ټول مکتوبونه اورسالی چه دمجلس په نامه راځي لولي او غونډی ته یی اوروی .

لسمه ماده - رئیس غړو ته دخبرو اجازه په وار ورکوی او هر غړی چه خبری کول غواړی په دی مکلف دی چه خپل وار ته صبر وکاندی .

یوولسمه ماده - هر غړی چه دخبرو کولو په وخت دموضوع نه بهرووځی نوکه چیری دده خبری داصل موضوع دپاره تصدیق ، تأیید او تکمیلی نهوی او ځانگړی خبره یی منځ ته را اچولی وی رئیس حق لری چه اول دده پام را وگر ځوی او که روانه گرځی نوچه دهغه خبری قطع کړی

دولسمه ماده - که یو غړی دمجلس دمقرراتو پرواونه کړه نو رئیس حق لری چه دده نوم واخلي او پام ئی راوگرځوی ، که غړی اعتراض و کړی نوچه رئیس یی دمجلس په مقرراتو باندي یو ځل بیا و پوهوی څوکه سره ددی هم دغه غړی ټینگار کاوه نوچه دده دخبرو کولو حق په دغه موضوع کنبی سلب کاندی .

دیارلسمه ماده - که چیری دغونډی حالت گډوډ شی او دنظم په ځای کول له امکانه ووځی رئیس کولای شی چه غونډه تو یوه ټا کلی وخته و ځنډوی .

څوارلسمه ماده - که تر بحث لاندي په یوه موضوع کنبی کوم غړی دخبرو کولو اجازه ونه غو بنسته رئیس حق لری چه دبحث پای ته رسیدل اعلام کاندی او په بل حالت کنبی که چیری پنځه تنه غړی د مباحثی دپای ته رسولو غو بنتنه وکړی رئیس په دغه باب رای گیری کوی .

پنځلسمه ماده - که یو غړی یوه داسی موضوع مجلس ته پیشنهاد کړی چه دمجلس په صلاحیت کنبی نه وی رئیس کولای شی چه دغړی پام راوگر ځوی که چیری غړی ټینگار وکړی نو رئیس ور سره د ۱۲ مادی مطابق رفتار کولای شی .

د نایبانو وظیفی

شپاړسمه ماده - در رئیس په غیاب کنبی لومړی نایب او دلومړی نایب په غیاب کنبی دو هم نایب او ددوهم نایب په غیاب تر ټولو مشر غړی د رئیس وظیفه اجراء کوی .

اوولسمه ماده - رئیس اداری وظیفی په نایبانو ویشی او دهریوه صلاحیت ټاکی . هغه وخت چه نایبان دمجلس ریاست په غاړه لری در رئیس ټول صلاحیت ور سره دی .

اتلسمه ماده - د مالی او اداری مسایلو په برخه کنبی هر یو نایب دخپل صلاحیت په کربنی کنبی دننه لازم اجراء آت کوی .

نولسمه ماده - رئیس د نایبانو دوظیفو ویش مجلس ته بنیعی او د مجلس موافقه پری اخلی . نایبان او منشیان ددوی په عوض دنو رو غړو تر انتخابیدو پوری خپلی وظیفی جاری ساتی .

د منشیانو وظیفی

شلسمه ماده - منشی او دمنشی نایب دیوبل په مرسته دمجلس رویدادلیکی او دهغو ټولو موضوعاتو چه ددارالانشاء له خوا چاپیری څارنه او تصحیح کوی . دمجلس دا صل رویدادونو او دمجلسو نو دنوروپاڼو او کتابخانې ساتنه دمنشیانو وظیفه ده .

یویشتمه ماده - دارالانشاء دمجلس اجندا لیکلی او دغړو دشمار په اندازه ئی چاپوی او ویشی .

دوه ویشتمه ماده - هغه ټول موضوعات چه مجلس ته وړاندی کیری باید منشیان ئی کم نه کم دوه ورځی مخکنبی د غړو دشمار په اندازه چاپ کړی او ویی ویشی .

درویشتمه ماده - هغه موضوعات چه دمجلس له خوا دارالانشاء ته ورکول کیری په ترتیب سره په اجندا کنبی دا خلیږی .

خلیر ویشتمه ماده - منشیان ټول وار دموضوعات د ورود په ترتیب دمجلس په اجندا کنبی دا خلوی او غړو ته دابلاغ نه اول یی رئیس ته اوری . که دمجلس لس تنه غړی دیوی موضوع فوریت تأیید کاندی او

مطالبه نماید موضوع استثنائی شمرده شده به صورت فوری به مجلس ارائه میشود .

ماده ۲۵:- منشی ها اسمای حاضرین مجلس را ثبت و یاداد مجلس نموده به اعضای غایب موعده جلسه آینده را با اجندا اطلاع میدهد .

ماده ۲۶:- منشی ها مصوبات مجلس را پس از اخذ اجازه مقام ریاست به غرض نشر به مطبوعات اطلاع میدهد .

ماده ۲۷:- مراقبت موضوعاتیکه به مجلس ارتباط دارد و در مطبوعات نشر میشود بعهده منشی هاست و در صورت لزوم موضوع را به مجلس تقدیم میکنند .

ماده ۲۸:- منشی ها برای سامعین بقدریکه برای نشستن ایشان کرسی تعیین میشود با اجازه رئیس مجلس کارت مخصوص جواز ادخال را توزیع مینمایند .

ماده ۲۹:- منشی ها نتیجه رای گیری را ثبت نموده و رویداد مجلس را با تصاویریکه به عمل آمده بامضای اعضاء میرسانند .

مقررات جلسات

ماده ۳۰:- در اولین جلسه مجلس کم سن ترین اعضای مجلس تا وقت انتخاب منشی ها به حیث منشی موقت ایفای وظیفه مینمایند .

ماده ۴۱:- جلسه و قتی منعقد میشود که تعداد اعضای حاضر از نصف اعضای اصلی حد اقل یکنفر بیشتر باشد .

ماده ۳۲:- به هیچ یک عضو در یک جلسه بیش از سه بار نوبت حرف زدن در یک موضوع مطرح شده داده نمیشود مگر اینکه رئیس مجلس این اجازه را برایش بدهد شخص پیشنهاد کننده موضوع مطرح شده و منشی انجمن که موضوع را طرح کرده باشد ازین امر استثناءست .

ماده ۳۳:- در موارد آتی خواهش حرف زدن بدون رعایت نوبت جواز دارد:

الف- حینیکه عضو راجع به عدم مباحثه موضوع طرح شده اظهار نظر میکند .

ب- حینیکه عضو راجع به ملتوی ساختن موضوع مباحثه را خواهش میکند
ج- حینیکه عضو راجع به دلایل مثبت ثابت کند که قبل از موضوع طرح شده موضوع مهمتری موجود است که نظر به اهمیت آن ایجاب مینماید که بیشتر مطرح مذاکره قرار بگیرد .

د- حینیکه عضو میخواهد شخص متکلم یا رئیس را متوجه مواد طرز العمل بسازد .

ه- حینیکه عضو میخواهد در قه مورد بحث را تصحیح کند .

و- حینیکه عضو میخواهد راجع بیک مسئله شخصی که متکلم آنرا به زبان آورده جواب بدهد .

ماده ۳۴:- اسامی اعضاء بر حسب ترتیب حروف هجاء داخل است میشود .

ماده ۳۵:- هر عضو باید در موضوعات مورد بحث رای خود را در

حین رای گیری مثبت یا منفی یا مستنکف بدهد .

ماده ۳۶:- اعا ده مباحثه در موضوعیکه بران رای گیری شده جواز ندارد مگر آنکه عضو درخواست نننده در خواست کتبی خود را به رئیس تقدیم کند و رئیس در آخر همان جلسه و یا در جلسه آینده موضوع در خواستی عضو را مطرح بحث فرار داده بران رای گیری نماید .

۷- جلسات مجلس علنی بوده مگر اینکه رئیس حکومت، رئیس جرگه یا اقلاده نفر از اعضاء خواهش سری بودن جلسه را بکنند و جرگه

این خواهش را به اکثریت بپذیرد جرگه مینواند به اکثریت دو ثلث اعضاء مباحثه را که بطور سری صورت گرفته دو باره علنی بسازد .

ماده ۳۸:- در هر موضوعیکه مذاکره صورت میگیرد رویداد مجلس و اظهارات باید موجود باشد و بعد از دو روز از دارالانشاء طبع و بهر یک

غوبنستنه و کپی چه دا موضوع دی استثنایی و کپله شی سمدستی مجلس نه و پانندی کپری .

پنجمو یشتمه ماده - منشیان دمجلس دحاضرینو نومونه دمجلس په رویداد کښی ثبتوی . غایبو غړو ته دراتلونکی غونډی دنیتوی او آجندا اطلاع ور کوی .

شپږم ویشتمه ماده - منشیان دمجلس دتصویبیا تو خبر د ریاست دمقام داجازی نه وروسته دنشر دپاره مطبوعاتو ته ور کوی .

اووه ویشتمه ماده - دهغو موضوعاتو خارنه چه په مجلس پوری ربط لری او په مطبوعاتو کښی خپری دمنشیانو په غاړه ده او دضرورت په وخت کښی موضوع مجلس ته وپانندی کوی .

انه ویشتمه ماده - منشیان داوړیدونکو دپاره په هغه اندازه چه دناستی چوکۍ ټاکل کیری دمجلس درئیس په اجازه دننو تلو دجواز مخصوص کار تونه ویشی .

نه ویشتمه ماده - منشیان درای گیری نتیجه ثبتوی او دمجلس رویداد له تصویبونو سره په غړو بانندی امضاء کوی .

دغو نپو مقررات

دیرشمه ماده - دمجلس په لومړۍ غونډه کښی د عمر په لحاظ تر ټولو کشر غړی دمنشیانو دانتخاب تر وخته دموقت منشی په توگه وظیفه اجراء کوی .
یو دیر شمه ماده - غونډه هغه وخت جوړیږی چه دحاضر وغړو شمیر داصلی غړو دشمیر دنیم نه اقلایوتن زیات وی .

دوه دیرشمه مادی - تربحث لاندی یوی موضوع په باب هیخ یو غړی ته دخبرو کولو دپاره ددری وارونه زیاته موقع ور کوله کپری بی له دی چه دمجلس رئیس ورته اجازه ورکړی . دبحث لاندی موضوع پیشنهاد کونکی شخص مستثنی دی .

دری دیرشمه ماده - په دی لاندی مواردو کښی بی دوار درعایت نه خبری کول جواز لری .

الف - هغه وخت چه غړی په طرح شوی موضوع بانندی دبحث نه کولو په باب رای خرگندوی .

ب - هغه وخت چه غړی دبحث دموضوع دخنده غو بنستنه کوی .

ج - هغه وخت چه غړی په مثبتو دلایلو دا ثابت کړی چه ددی طرح شوی موضوع نه مخکښی یوه بله زیاته مهمه موضوع پرته ده چه دهغی د اهمیت له مخه دا ضروری ده چه مخکښی پری بحث وشی .

د - هغه وخت چه غړی غواړی چه خبر لوخ یا رئیس دطرز العمل موادو ته متوجه کاندی .

ه - هغه وخت چه غړی غواړی چه دبحث لاندی پاڼه تصحیح کاندی
و - هغه وخت چه غړی غواړی چه دیوی شخصی مسئلی په باب چه خبر لوخ پری خوله خو خولی ده جواب ووی .

خلور دیرشمه ماده - دغړو نومونه دهجا بی حروفو په ترتیب په لست کښی دا خلیری .

پنځه دیرشمه ماده - هر غړی باید دبحث لاندی موضوع په باب درایو اخستلو په وخت مثبت ، یا منفی یا سپینه (مستنکفه) رایه ورکړی .

شپږم دیر شمه ماده - دهغی خبری غبر گول چه رای گیری پری شوی جواز نه لری مگر دا چه غو بنستندوی غړی رئیس ته لیکلی غو بنستنه وپانندی کړی او رئیس دهماغی غونډی په آخر یا په راتلونکی غونډه کښی دغوبنستنی موضوع دبحث لاندی راولی او رای گیری پری وکړی .

اووه دیرشمه ماده - دمجلس غونډی بنکاره دی مگر دا چه دحکومت رئیس ، دجرگی رئیس یا کم نه کم لس غړی دغونډی دسری کیدو غوبنستنه وکړی او جرگه دا غو بنستنه به اکثریت ومنی .

جرگه کولی شی چه ددوو ثلثو غړو په اکثریت هغه مباحثه چه سری شوی بیر ته علنی کاندی .

انه دیر شمه ماده - په هره خبره چه بحث کیری دغونډی او ویناو رویداد باید موجود وی او دوه ورخی پس ددارالانشاء له خوا چاپ شی

از اعضاء يك نقل آن داده شود تا اعضاء مجلس اظهارات خود ها را مطالعه نموده اگر اغلاط و اشتباهی در آن واقع شده باشد هر يك از اعضاء در حصه خود تصحيح و رویداد را در جلسه بخواهد .

ماده ۳۹:- رویداد و فیصله های جلسات علنی در جریده مجلس نشر میشود .

ماده ۴۰:- هیچ عضو حق در حالت پیام یا نشست اظهار مطلب نمایند و در حالات خطاب به رئیس مجلس را مخاطب قرار میدهند .

ماده ۴۱:- هیچ عضو حق مفاطعه گفتار عضو دیگر را ندارد .

ماده ۴۲:- هیچ عضو حق ندارد در جلساتیکه مباحثه هدف عمومی و اجتماعی دارد بیک عضو دیگر نسبت سوء بدهد یا در مسائل شخصی آن تعرض کند .

ماده ۴۳:- هر گاه یکی از اعضاء از صدراعظم و یا یکی از وزراء در موردی سوال مینماید موضوع سوال خود را کتبا به رئیس مجلس تقدیم میکند رئیس سوال مذکور را به سمع اعضاء مجلس رسانده و جواب آنرا از شخص مذکور مطالبه مینماید .

ماده ۴۴:- هر گاه شخص مسئول که بر طبق ماده (۴۳) مورد سوال واقع گردیده جواب قناعت بخش داد نتوانست شخص سوال کننده میتواند موضوع سوال و جواب را داخل پیشنهاد کرده به مجلس ارائه نماید .

در صورتیکه مجلس لازم داند که موضوع مطرح بحث قرار گیرد موعد مجلس که در آن مباحثه قرار میگیرد از طرف رئیس به شخصیه از او سوال شده اطلاع داده میشود .

ماده ۴۵:- بعد از آن که صدراعظم به طبق حکم ماده (۸۹) قانون اساسی خط مشی خود را به مشرانو جرگه معرفی مینماید مجلس حق دارد که خط مشی مذکور را مطرح مذاکره قرار داده نظریات خود را توسط رئیس مجلس به حکومت بسپارد .

ماده ۴۶:- فوریت يك موضوع به درخواست رئیس مجلس یا صدراعظم یا ده نفر از اعضاء جرگه شییت میشود .

ماده ۴۷:- اگر در رای گیری اشتباه رخ داد باید مجدداً رای گیری شود تا اشتباهات رفع گردد .

ماده ۴۸:- جلسات عمومی در هفته سه روز میباشد روز ها و ساعات جلسه را رئیس به موافقه مجلس تثبیت مینماید . انجمن ها جلسات خود را بروز هائیکه جلسه عمومی نمی باشد عقد میکنند .

ماده ۴۹:- اگر موضوعات وارد شده مجلس ایجاب جلسات بیش و یا کم را بنماید رئیس مجلس با ارائه به مجلس و رای گیری تعداد جلسات را کم و یا زیاد کرده میتواند .

انجمن ها

ماده ۵۰:- در ابتدای هر سال بعد از انتخاب هیئت اداری برای تدقیق موضوعات ذیل مجلس انجمن ها را انتخاب مینماید :

۱- امور وزارت مالیه ، وزارت پلان بودجه ، گمرکات ، انحصارات ریست تفتیش صدارت و مطالعه بودجه مشرانو جرگه و موازنه حسابات آن .

۲- امور وزارت داخله ، بناروالی ها ، اسکان ، ناقلین و ارزاق .

۳- امور وزارت خارجه ، وزارت تجارت ، معاهدات ، موافقه نامه های بین المللی امتیازات اقتصادی با خارج و پشتونستان .

۴- امور وزارت عدلیه ، قوانین و ستره محکمه .

۵- امور وزارت معارف ، وزارت اطلاعات و کلتور ، وزارت صحیه و المپیک .

۶- امور وزارت معادن و صنایع وزارت مخابرات ، وزارت زراعت ، هوایی ملکی و ریاست ترانسپورت عمومی .

۷- امور وزارت دفاع ملی ، وزارت فوید عامه و ریاست مستقل قبایل ، ریاست دچارو دپاره .

او هر غری ته یی یو نقل ور کړی شی چه هر غری خپله وینا و لولی که غلطی یا اشتباه پکښی پښه شوی وی چه هر غری یی تصحیح کړی او رویداد غونډی ته وغواړی .

نه دیرشه، ماده - دعلنی غونډ ورویدادونه او فیصلی دجرگی په جریده کښی خپریری .

خلوینښتمه ماده - دجرگی غړی کولی شی چه په ناسته یا په و لاری خپل مطلب بیان کړی او دخطابی په حالاتوکی دجرگی رئیس مخاطب کوی

یو څلورینښتمه ماده - هیڅ غړی دبل غړی دخبرو دقطع کولو حق نه دوه څلورینښتمه ماده - هیڅ غړی دا حق نه لری چه په داسی غونډی و

کښی چه مباحثه عمومی او اجتماعی هدف لری یو بل غړی ته بد نسبت وکړی یا یی په شخصی مسئلوباندی تعرض وکاندی .

دری څلورینښتمه ماده - که چیری یو غړی دصدر اعظم یا یو وزیر نه دیوی خبری په باب پوښتنه کوی دخپلی پوښتنی مو ضوع دجرگی

رئیس ته لیکلی سپاری . رئیس دغه پوښتنه دجرگی غړو ته او روی او جواب یی له هغه چا نه غواړی چه پوښتنه تری شوی ده .

څلور څلورینښتمه ماده - که چیری هغه شخص چه پوښتنه تری شوی ده داسی جواب ونه ویلی شی چه قناعت پری حاصل شی پوښتندوی

کولی شی چه دیو بنسټی مو ضوع او جواب په پیشنهاد کښی ځای کړی او مجلس ته یی وړاندی کړی . که چیری جرگه لازم وگڼی چه په دی

خبره باندی بحث وشی دهغی غونډی نیتی اطلاع چه دغه خبره پکښی د بحث باندی نیوله کیږی د رئیس له خوا هغه شخص ته ورکوله کیږی

چه پوښتنه تری شوی وی .

پنځه څلورینښتمه ماده - له هغی وروسته چه صدراعظم خپل تگی لاری داساسی قانون دپنځه اتیایمی مادی مطابق مشرانو جرگی ته معرفی

کړی جرگه حق لری چه دغه تگ لاری بحث باندی ونیسی او خپل نظریات دجرگی درئیس په وسیله حکومت ته وسپاری .

شمیر څلورینښتمه ماده - دیوی موضوع سملاسیتوب دجرگی درئیس یا صدر اعظم یا دجرگی دلسو تنو غړو په غوښتنه ټاکل کیږی .

اووه څلورینښتمه ماده - که په رای گیری کښی اشتباه پښه شی باید له نوی سره رای گیری وشی چه اشتباه له منځه لاړه شی .

اڼه څلورینښتمه ماده - عمومی غونډی په هفته کښی دری ورځی وی . دغونډی ورځی او ساعتونه رئیس دجرگی په موافقه ټاکی .

جرگه گۍ خپلی غونډی په هغو ورځو کښی کوی چه عمومی غونډی نه وی .

نه څلورینښتمه ماده - که مجلس ته وارد شوی مو ضوعات د غونډی و دزیاتی یا کمی ایجاب وکاندی دجرگی رئیس غونډی ته په بنودنه اورای کیږی .

غونډیو شمیر زیاتوالی یا کموالی شی .

جرگه گۍ

پنځوسمه ماده - دهر کال په سر کښی داداری هیئت دانتخاب نه وروسته ددی لاندی مو ضوعا تودخپل پنی دپاره جرگه گۍ انتخابیری .

۱- دمالیه وزارت ، دپلان وزارت ، دبودجی ، گمرکونو ، انحصارات ، دصدارت دپلټنی دریاست ، دمشرانو جرگی دبودجی او دهغی دحسابونو دموازنی دچارو دپاره .

۲- دداخله وزارت ، بنار والیو ، اسکان ، ناقلینو او خوراکی موادو دچارو دپاره .

۳- دخارجه وزارت ، دتجارت وزارت ، دخارج او پښتونستان سره دتړو نونو ، بین المللی موافقه لیکونو و اقتصادی امتیازاتو دچارو دپاره

۴- دعدلیه وزارت ، قوانینو او ستری محکمی دچارو دپاره .

۵- دپوهنی دوزارت ، داطلاعاتو او کلتور دوزارت ، درو غتیادوزارت او دالمپیک دچارو دپاره .

۶- دکانو او صنایعو دوزارت ، دمخابراتو دوزارت ، دکرهنی دوزارت ، دملکی هوایی ریاست او د عمومی ترانسپورت دریاست دچارو دپاره .

۷- ملی دفاع دوزارت ، د فواید عامه وزارت او د قبا یلو دمستقل ریاست دچارو دپاره .

- ۸- امور سمع شکایات ، کار و کارگر و امور اجتماعی .
 ۹- تدقیق و تثبیت و ثایق عضویت مشرانو جرگه .
 ۱۰- ندوین اصول و وظایف داخلی مشرانو جرگه .

ماده ۵۱ :- اعضای هر انجمن نباید کمتر از پنج نفر باشد با استثنای انجمن مالیه بودجه و گمرکات که اعضای آن از پانزده نفر کمتر نباشد مجلس میتواند در صورت ایجاب انجمن های قابل اهمیت اعضای بیشتری قایل شود تعداد انجمن هارا بر اساس تقسیم فقرات ماده (۵۰) مجلس به اکثریت آراء تعیین میکند .

ماده ۵۲ :- اعضای انجمن ها را مجلس با اکثریت آراء انتخاب میکند البته کوشش میشود که اعضای انجمن در موضوعات مربوطه آن وارد باشند .

ماده ۵۳ :- يك عضو حق ندارد که در بیشتر از دو انجمن عضویت داشته باشد در حالات فوق العاده مجلس میتواند يك عضو را در بیشتر از دو انجمن شامل نماید ولی اعضا نیکه در انجمن های دوم و سوم و زیادتر شامل میشوند نمیتوانند در هیئت اداری آن شمولیت ورزند .

ماده ۵۴ :- رئیس میتواند به موافقه مجلس انجمن های بیشتری را که در موضوعات ماده (۵۰) ذکر شده انتخاب نماید .

ماده ۵۵ :- هر انجمن برای خود رئیس ، معاون و منشی انتخاب میکند در عیب رئیس معاون و در عیب معاون مسن ترین اعضا ریاست جلسه انجمن را بعهده میگیرد .

ماده ۵۶ :- جلسات انجمن ها سری بوده و نصاب انعقاد جلسات انجمن حضور بیشتر از نصف اعضا میباشد اگر در مسئله مورد بحث آراء مساوی باشد بهر طرفیکه رای رئیس انجمن باشد رجحان دارد .

ماده ۵۷ :- اگر یکی از اعضای انجمن ها در پنج جلسه بدون عذر معقول حضور نیابد رئیس انجمن مراتب رابه رئیس مجلس تقدیم و رئیس مجلس موضوع رابه مجلس عمومی مطرح مذاکره قرار داده عضو دیگری به عوض آن انتخاب میشود .

ماده ۵۸ :- هر انجمن رویداد جلسینه خود را به واسطه منشی ثبت میکند و در رویداد جلسه تمام تفصیلات جلسه تحریر میشود و اسامی اعضای حاضر و غایب نیز درج میباشد .

ماده ۵۹ :- اعضای مشرانو جرگه میتوانند در جلسه انجمن هائیکه عضویت آنها ندارند به حیث مشاهده شامل شوند و اگر در

مسائل مورد بحث نظریاتی داشته باشند بعد از اخذ اجازه رئیس انجمن میتوانند نظریات خود را پیش کنند اگر انجمن محتاج بتوضیحات بود میتواند عضو مذکور را برای توضیح در انجمن بخواهد لیکن پیشنهاد کننده حق رای را در انجمن ندارد و در حین رای گیری مجلس را ترک میکند .

ماده ۶۰ :- انجمن ها مکفند نتایج مطالعات خود را به موضوعیکه به ایشان تفویض شده در مدت پانزده الی چهل و پنج روز به مجلس تقدیم کند ایام تعطیل داخل حساب نیست فقرا تیکه جنبه فوریت داشته باشند ازین قیود مستثنی است .

انجمن ها به ضمیمه راپور خود باید صورت يك تصویب نامه را نیز در موضوع مورد بحث برای تصویب به مجلس پیش کند ، اعضای مجلس اگر لازم بدانند روی تصویب نامه ها ترمیمات شفاهی یا تحریری پیش کرده میتوانند البته روی ترمیمات پیش شده در حصه مربوطه آن رای گیری خواهد شد .

ماده ۶۱ :- منشی هر انجمن موظف است که نتایج مطالعات انجمن

- ۸- دشکایاتو داوری دو، دکار او کاریگرو او اجتماعی چارو دپاره .
 ۹- دمشرانو جرگی دغریتوب دو لایقو دکره کتنی دپاره .
 ۱۰- دمشرانو جرگی دداخلی وظایفو داصو نو دندوین دپاره .

یو پنخوسمه ماده - دهری جرگه کی غری باید چه دپنخو تنو نه کم نه وی بی دمالیئی ، بودجی او گمر کونودجرگه کی نه نه چه باید غریئی له پنخلسونه کم نه وی . جرگه کولای شی چه دضرورت له مخه مهمو جرگه کیوتنه زیات غری ور کپی . جرگه دجرگه کیو شمار دپنخوسمی مادی دفقرو دویش په اساس درایوپه اکثریت تآکی .

دوه پنخوسمه ماده - جرگه دجرگه کیو غری درایوپه اکثریت انتخابوی ، البته کوشش کوی چه دجرگه کی غری دجرگه کی په موضوعا تو کبئی وارد وی .

دری پنخو سمه ماده - یو غری دا حق نه لری چه له دوو نه په زیاتو جرگه کیو کبئی غریتوب وکاندی . جرگه په فوق العاده حالاتو کبئی کولی شی چه یو غری ددوونه په زیاتو جرگه کیو کبئی شامل کاندی . خو هغه غری چه په دوهمه یا دریمه یا زیاتو جرگه کیو کبئی غریتوب کوی په اداری هیئت کبئی شاملیدی نه شی .

خلور پنخو سمه ماده - رئیس کوانی شی چه دجرگی په موافقه په پنخوسمه ماده کی دذکرشویو موضوعا تاپه باب زیاتی جرگه کی انتخاب کپی **پنجه پنخوسمه ماده -** هره جرگه دخان دپاره رئیس ، مرستیال او منشی تاکی ، در رئیس په غیاب کبئی مرستیال او در مرستیال په غیاب کبئی تر ټولو مشر غری دجرگه کی دغونډی ریاست کوی .

شمین پنخوسمه ماده - دجرگه کیو غونډی سری دی او دجرگه کی دغونډی نصاب دنیونه دزیا تو غرو حضور دی . که دبحث لاندی موضوع په باب رائی مساوی وی په هره خواچه دجرگه کی رئیس ولاړ وی هغه اعتبار لری .

اووه پنخو سمه ماده - که چیری دجرگه کیو یو غری په پنخو غونډیو کبئی بی له معقوله عذره حاضر نه شی دجرگه کی رئیس په دی خبره بانندی دجرگی رئیس خبروی او دجرگی رئیس دا خبره دجرگی عمومی غونډی ته اچوی او دده په خای بل غری انتخابیری .

اته پنخو سمه ماده - هره جرگه کی دخپلی غونډی رویداد دمنشی په واسطه ثبتوی او دغونډی په رویداد کبئی دغونډی ټول تفصیلات لیکل کیری او دحضور او غایبو غرونومونه هم پکبئی اخستل کیری .

نه پنخو سمه ماده - دمشرانو جرگی غری کولی شی چه دهغو جرگه کیو په غونډیو کبئی چه غریتوب بی نه لری دندارچی په ټول شامل شی او که دبحث لاندی موضوع په باب نظریات لری دجرگه کی د رئیس دا جازی نه پس کولی شی چه خپل نظریات وړاندی کپی او که جرگه کی توضیحاتو ته محتاجه وه کولی شی چه دغه غری دتوضیحاتو دپاره جرگه کی ته وغواړی خو دپیشنهاد خاوند په جرگه کی کبئی درای ور کولو حق نه لری او درایو اخستلو په وخت کبئی دغونډی نه وخی .

شپیتمه ماده - جرگه کی مکلفی دی چه دخپلو مطالعاتو نتایج دهغو موضوعاتو په باب چه دوی ته سپارل شوی دی له پنخلسو نه تر پنخه خلوینبتو ورخو پوری جرگی ته وړاندی کپی . دتعطیل ورخی حساب به دی هغه فقری چه سملا سی رنگ لری له دی قیودو څخه مستثنی دی .

جرگه کی باید دخپل راپور په ملگرتیا دبحث لاندی موضوع په باب یو تصویب لیک هم جرگی ته وړاندی کپی . دجرگی غری که لازم وگنهی دتصویب لیکو نو په باب شفاهی یا لیکلی ترمیمات وړاندی کولی شی . البته د وړاندی شو یو ترمیماتو په باره کبئی پخپل خپل خای رای گیری کیری .

یو شپیتمه ماده - دهری جرگه کی منشی موظف دی چه دجرگه کی د

رابه دارالانشاء بسپارد دارالانشاء مکلف است که راپور انجمن رابا اصل مسئله مورد بحث به تعداد اعضای مجلس عمومی طبع و توزیع نماید .

ماده ۶۲ :- هر انجمن میتواند راجع به موضوعات مورد بحث از وزارت ها و دواير حکومتی به واسطه رئیس مجلس تو ضیحات بخواند .

ماده ۶۳ :- هر انجمن میتواند وزیر وزارت مربوطه ویا پیشنهاد کننده را در جلسات خود احضا نماید وزیر میتواند برای تو ضیحات مورد بحث مامور یراکه موضوع بحث تعلق باوست با خود بیاورد ونیز میتواند در صورت عذر موجه معین یا یکی از روسای با صلاحیت وزارت مربوطه را باورقه اعتماد نامه عوض خود بفرستد .

ماده ۶۴ :- موضوعا تیکه به دارالانشاء میرسد به اجازه رئیس به انجمن مربوطه سپرده میشود اگر موضوعی بین انجمنها از لحاظ ارتباط متنازع فیها واقع شد حق تعیین ارتباط آن به انجمن ها از صلاحیت مجلس عمومی است .

ماده ۶۵ :- موضوعاتی که از طرف یکی از اعضا پیشنهاد میشود باید عضو پیشنهاد کننده در پیشنهاد خود امضاء کند ، پیشنهاد عضو را رئیس مشرانو جرگه بانجمن مطالعه پیشنهاد ها محول مینماید .

ماده ۶۶ :- انجمن مطالعه پیشنهاد های اعضا باید در ظرف ده روز نظریه خود را درباره اینک پیشنهاد عضو به مجلس ارائه شود یانه به مجلس تقدیم کند .

ماده ۶۷ :- اگر یکی از اعضا در اثنای مباحثه يك موضوع و یا يك پروژه قانون پیشنهادی تعدیل در مواد ویا افزودن در آن میکند باید پیشنهاد خود را کتبا به رئیس مجلس تقدیم و از طرف رئیس به مجلس ارائه وبعد از قبول و موافقه مجلس به پیشنهاد کننده اجازه داده شود تا در مورد پیشنهاد خود توضیحات بدهد و اگر مجلس پیشنهاد مذکور را به انجمن محول ساخت انجمن بر طبق ماده (۵۹) رفتار میکند .

ماده ۶۸ :- عرایضیکه به مجلس تقدیم میشود باید به ترتیب تاریخ و ذکر نام عارض و سکونت آن در کتاب ثبت عرایض دارالانشاء درج شود .

ماده ۶۹ :- عرایض بعد از درج به کتاب ثبت عرایض از مقام ریاست به انجمن سمع شکایات سپرده میشود انجمن مذکور به محتویات عریضه غور میکند در صورتیکه احتیاج به تو ضیحات یکی

از وزارت خانه ها و دواير دولتی وغیره واقع میشود انجمن توسط رئیس مجلس توضیحات مطلوبه را میخواند سپس انجمن عریضه رابا نظریات خود به مقام ریاست تقدیم و مقام ریاست عریضه مذکور را با نظریات انجمن به وزارت مربوطه جهت اجراء رجعت میدهد .

ماده ۷۰ :- اگر در موضوع عریضه انجمن نظریه قایم کند باید

موضوع به مجلس مطرح مذاکره قرارداد داده شود وانجمن بعد از تصمیم عریضه را با سوابق و نظریات خود به دارالانشاء مجلس ارسال میدارد

دارالانشاء مجلس به ترتیب ورود به اجندای مجلس آنرا درج مینماید .

ماده ۷۱ :- وزارت خانه ها وسایر مقاماتیکه عریضه به آنها رجعت داده میشود مکلف اند که : بزودترین فرصت ممکنه اجراءات خود را در باره عریضه مذکور به مجلس اطلاع دهد انجمن سمع شکایات درین مورد سرعت عمل را مراقبت مینماید .

خپرونو ایتنا یچ دارالانشاء تهوسپاری . دارالانشاء مکلفه ده چه دجرگه گي . راپور داصل مسئلی سره دعمو می مجلس دغرو په شمار چاپ کړی او ویی ویشی .

دوه شپیتمه ماده - هره جرگه گي کولی شی چه دبحث لاندی موضوع په باب دوزارتونو او حکومتی دایرونه دجرگی درئیس په وسیله توضیحات وغواړی .

دری شپیتمه ماده - هره جرگه گي کولی شی چه دمر بوطه وزارت وزیر یا پیشنهاد کونکی خپلو غو نه و ته را وغواړی . وزیر کولی شی چه دبحث لاندی تو ضیح دپاره هغه مامور چه دبحث موضوع ور پوری تعلق لری له خانه سره راولی اوداهم کولی شی چه دیو معقول عذر نه مخه معین یا دخپل وزارت یو باصلاحیته رئیس داعتمادلیک سره دخپل خان په عوض را ولیږی .

خلور شپیتمه ماده - هغه موضوعات چه دارالانشاء ته رسپړی د رئیس په اجازه مربوطی جرگه گي ته سپارل کیږی . که چیری په یوه موضوع باندی دجرگه گيو په منځکبئی دارتباط په لحاظ اختلاف پینښ شی عمومی جرگه صلاحیت لری چه دارتباط لوری وټاکي .

پنځه شپیتمه ماده - هغه موضوعات چه دیو غړی له خوا پیشنهاد کیږی باید چه پیشنهاد کونکی غړی پخپل پیشنهاد کبئی لاس لیک وکاندی . دغړی پیشنهاد د مشرانو جرگی رئیس دپیشنهادونو دخپرنی جرگه گي ته سپاری .

شپږ شپیتمه ماده - دپیشنهادونو دخپرنی جرگه گي باید په لسو ورځو کبئی دننه ددی خبری په باب خپله نظریه ور کړی چه پیشنهاد جرگی ته وړاندی شی که نه ؟

اووه شپیتمه ماده - که چیری یو غړی په یوی موضوع یا دقانون په یوی پروژی باندی دبحث په دو ران کی دموادو دتعدیل یا زیاتولو پیشنهاد کوی نوخپل پیشنهاد دجرگی رئیس ته لیکلی وړاندی کوی او رئیس یی جرگی ته اچوی او دمنل کیدو نه وروسته اجازه ور کوله کیږی چه دخپل پیشنهاد په باب تو ضیحات وړاندی کړی . که چیری جرگی دغه پیشنهاد جرگه گي ته وسپاره نو جرگه گي د ۵۹ مادی مطابق اجراءات کوی .

انه شپیتمه ماده - هغه عریضی چه جرگی ته رسپړی باید چه دتاریخ په ترتیب دعارض له نامه او هستوگنځی سره ددارالانشاء دعارضو د ثبت په کتاب کبئی درج شی .

نه شپیتمه ماده - عریضی د عریضو ثبت په کتاب کبئی ددرجیدلو نه وروسته دریاست له مقامه شکایاتو داوریدلو جرگه گي ته سپارل کیږی . داجرگه گي د عریضی په مطلب غور کوی ، که چیری دیوی وزارت یا

کومی دو لسی دایری یا دنو روتو ضیحاتو ته ضرورت وی جرگه گي دجرگی درئیس په وسیله مطلوب تو ضیحات غواړی ، بیا جرگه گي عریضه له خپلو نظریاتو سره دریاست مقام ته وړاندی کوی او د ریاست مقام دا عریضه دجرگه گي له نظریاتو سره مربوطه وزارت ته لپړی .

اویا یوه ماده - که چیری د عریضی په موضوع باندی جرگه گي نظر په قایم کړی باید موضوع په مجلس کبئی دبحث لاندی و نیو له شی .

جرگه گي دتصمیم غوره کولو نه وروسته عریضه له سوا بقو او نظریاتو سره دارالانشاء ته لپړی .

دغونډی دارالانشاء د غونډی آجندا ته درا رسیدلو په ترتیب هغه درجوی .

یو او یا یوه ماده - وزارتونه او هغه نور خا یونه چه عریضه ورلپړل کیږی مکلف دی چه خو مره زر چه کیدی شی جرگی ته د عریضی په باب دخپلو اجراء آتو معلومات ورکاندی ، دشکا یا تود اوریدلو جرگه گي په دی برخه کبئی داجراء دچټکتیا خارنه کوی .

رسمی جرگه

دوه او یا یوه ماده - دارالانشاء عارض ته دجرگه گۍ داجراء آ تو معلومات ور کوی .

دری او یا یوه ماده - هغه عریضی چه لاس لیک او کا مله پسته او پیژندگلوۍ ونه لری نه منل کیږی

خلور او یا یوه ماده - دجرگی دغونډی په نومۍ دوره کښی دوئیغو دخپرنی جرگه گۍ انتخا بیږی . دجرگه گۍ غږی له داسی کسانو انتخا بیږی چه خپلی وثیقی یی په شک او جگره کښی نه وی .

پنځمه او یا یوه ماده - دوئیغو دخپرنی جرگه گۍ په هغو ټولو شکا یتو نو باندی چه دانتخا باتو په باب دمرکزی کمیټی له خوا ورته رسپږی دانتخا باتو دقانون مطابق غورکوی په دی شکایتو نو باندی دغور موده شوروی دپرانستنی له ورخی نه تر یوی میاشتی پوری ده .

شپږمه او یا یوه ماده - هغه عریضی چه دمشرانو جرگی په دارالانشاء کښی منل کیږی په هغو شکا یتو نو به مشتملی وی چه دتحقیقاتو او غور دوره یی په محکمو او رسمی دا یرو کښی تیره کړی وی او د محکمو او دائرونه دشکایت په ډول مشرانو جرگی ته وړاندی کیږی .

هغه شکایتو نه چه دایرونه خوا د عریضو دنه منل کیدو یادتحقیقاتو د وړندیو یا د فیصلی د ټال کیدو او دقانون نه دتخلف کوانو په باب دی مستثنی دی .

اووه او یا یوه ماده - هغه شکایتو نه چه دانتخا باتو له درکه مرکز ی کمیټی ته نه وی رسیدلی دشوروی دپرانستنی له ورخی نه تر پنځلسو ورځو پوری دمشرانو جرگی ریاست ته وړاندی کیدی شی . داشکا یتونه دهغو تحقیقاتو او سندو نومطابق چه په انتخابی ونه کښی منځ ته راغلی دی دغور لاندی نیول کیږی .

اته او یا یوه ماده - که چیری هغه شکایت کونکی چه شکایت یی په ټاکلی موده کښی دننه مشرا نو جرگی ته رسیدلی دی دشوروی دپرانستنی له ورخی نه تر یوی میاشتی پوری دوی یایی قانون وکیلان ددعوی سورولو دپاره حاضر نه شی ددعوی حق یی توی شی .

نه او یا یوه ماده - هغه کسان چه دوئیغو دخپرنی یا دمقابل لوری د اعتراض له مخه دټاکلی جرگه گۍ له خوا ددوی د غږیتوب حق سلب شوی او جرگه یی تصویب کړی ددری په مربوطو ونه ونه کښی دانتخا بونو دتازه کولو په باب د مشرانو جرگی ددارالانشاء له خوا مربوطو مراجعو ته خبر ور کول کیږی او په خپله دوی دعضویت نه منفک گڼل کیږی .

اتیا یوه ماده - هره جرگه گۍ خپل یوغږی په عمومی غونډه کښی دجرگه گۍ دنظریاتو دتوضیح دپاره ټاکلی . دضرورت په وخت نور غږی هم توضیح ور کولی شی .

یو اتیا یوه ماده - که چیری یوی جرگه گۍ یوه موضوع ومنله یا یی دقانون یوه داسی ماده وضع کړه چه ددغی مادی یا موضوع دعملی کولو

دپاره دیسو دلگښت منظور و لوضرورت و نو باید چه عمومی غونډی ته له وړاندی کولونه لومړی د مالی چارو دجرگه گۍ نظریه هم وا خلی مالی جرگه گۍ مکلفه ده چه خپل نظریات ډیر زر غوښتندویی جرگه گۍ ته ور ولیری .

دوه اتیا یوه ماده - چه وخت چه جرگه گۍ خپله نظریه دجرگی دارالانشاء ته وړاندی کړی دغه نظریه په مجموعی صورت ددارالانشاء له خوا جرگی ته لوستل کیږی اود نظرنی دمنلو یار د ولودپاره په مجموعی صورت په جرگه کښی رای گیری کیږی . که چیری نظریه ومنل شی نو ماده په ماده په تفصیل سره جرگی ته لوستل کیږی او په هره ماده باندی بحث اورای گیری کیږی . بیاپه مجموعی صورت لوستل کیږی او رایی اخستلی کیږی .

ماده ۷۲ - دارالانشاء نتیجه اجراء انجمن را به عارض اطلاع میدهد .

ماده ۷۳ - عرا یضیکه دا رای امضاء و آدرس وهویت مکمل نبا شد بذیرفته نمیشود .

ماده ۷۴ - در جلسه اول دوره انعقاد مجلس انجمن تدقیق وثایق انتخاب میشود اعضای انجمن از کسانی انتخاب میشوند که وثایق شان مشکوک نبوده و معارض نداشته باشند .

ماده ۷۵ - انجمن تدقیق وثایق تمام شکایاتی را که در مورد انتخابات از کمیته مرکزی به او شان میرسد طبق قانون انتخابات رسیدگی مینماید مدت رسیدگی به این شکایات از روز افتتاح شوروی یک ماه است .

ماده ۷۶ - عرا یضیکه به دارالانشاء مشرا نو جرگه پذیرفته میشود عبارت خواهد بود از شکایات که دوره تحقیقات و رسیدگی شان

در محاکم و ادارات رسمی طی شده و به عنوان شکایت از محاکم و دوا یر مذکوره به مشرانو جرگه تقدیم میشود ، شکایاتی که راجع به عدم قبولی عرابض و یا طولانی شدن مراتب تحقیق و یا به تعویق افتیدن فیصله ها و خلاف رفتار یهاقانونی از طرف دوا یر مربوطه باشد ازین امر مستثناست .

ماده ۷۷ - شکایاتی که راجع به انتخابات در کمیته مرکزی نرسیده باشد از روز افتتاح شوروی تا پانزده روز به ریاست مشرانو جرگه تقدیم شده میتواند ، این شکایات بر طبق اسناد و تحقیقاتی که در حوزه انتخابی صورت گرفته واریسی میشود .

ماده ۷۸ - شکایت کنندگان در صورتیکه شکایت او شان در طرف مدت معینه به مشرانو جرگه مواصلت نموده خود شان و یا وکیل اصولی شان برای اقامه دعوی السی مدت یک ماه از تاریخ افتتاح شوروی حاضر نمیشوند حق ادعای شان سلب میشود .

ماده ۷۹ - کسانیکه در اثر تدقیق وثایق یا اعتراض مقابل از طرف انجمن معینه حقوق عضویت شان سلب گردیده و مجلس آنرا تصویب مینماید برای تجدید انتخاب در حوزه مربوطه شان از طرف دارالانشاء مشرانو جرگه به مراجع مربوط اطلاع میشود و خودش از عضویت منفک شناخته میشود .

ماده ۸۰ - هر انجمن یکنفر اعضای خود را برای توضیح نظریات انجمن در مجلس عمومی تعیین مینماید و در صورت لزوم سایر اعضای انجمن نیز توضیح داده میتوانند .

ماده ۸۱ - اگر یکی از انجمن ها موضوع را قبول کرده یا ماده قانونی را وضع نمود که در تعمیم موضوع یا ماده مذکور اعتبار پولی

ضرورت می شد باید قبل از تقدیم به مجلس عمومی نظریه انجمن امور مالی را نیز حاصل نماید انجمن اخیرالذکر مکلف است که نظریات خود را بزود ترین فرصت بانجمن درخواست کننده بفرستد .

ماده ۸۲ - پس از اینکه انجمن نظریه خود را به دارالانشاء مجلس تقدیم کرد نظریه مذکور به صورت مجموعی از طرف دارالانشاء به مجلس قرائت میشود راجع به قبول و یارد نظریه بطور مجموعی در مجلس رای گیری به عمل می آید در صورت قبولی نظریه به تفصیل و ماده بماده بمجلس قرائت و بر روی هر ماده مباحثه و رای گیری صورت میگیرد سپس طرز مجموعی قرائت و رای گرفته میشود .

ماده ۸۳ - در نظر یہ انجمن‌ها که به مجلس تقدیم میشود باید نتیجه رای گیری در انجمن شده به تفصیل ذکر شود .

رای گیری

ماده ۸۴ - رای گیری در مجلس به شکل صورت می گیرد :

الف- رای گیری سری .

ب- رای گیری علنی با ذکر نام رای دهنده .

ج- رای گیری علنی به حالت فیم یا نشست .

ماده ۸۵ - رای گیری بر قوانین به صورت مجموعی برای رای گیری علنی و گرفتن نام صورت میگیرد .

ماده ۸۶ - انتخاب هیئت ادا ری مجلس به رای گیری سری صورت میگیرد انتخاب اعضای انجمن ها و غیره بر طبق نظریه مجلس به صورت علنی یا سری صورت میگیرد .

ماده ۸۷ - در سایر موضوعات رای گیری به حالت قیام یا نشست صورت میگیرد .

ماده ۸۸ - رئیس و منشیها در رای گیری های علنی رای شماری میکنند .

ماده ۸۹ - در رای گیری های سری سه نفر از اعضاء برای شمردن آراء در مجلس فی الفور انتخاب میشوند .

ماده ۹۰ - رای گیری توسط کارت های مخصوص که از طرف رئیس و دارالانشاء مهر و نشانی شده باشد صورت میگیرد اعضاء رای دهنده اسم خود را نمی نویسند کار تیکه اسم رای دهنده دران نوشته شده باشد از اعبار ساقط است

ماده ۹۱ - در حال رای گیری منشیها مکلفند که نتیجه رای گیری را به تفصیل یعنی موافق، مخالف مستنکف درج نمایند و در دفتر ثبت مصوبات برای هر يك خانه جداگانه بنذارند .

بودجه مجلس

ماده ۹۲ - انجمن مطالع بودجه مشرانو جرگه و موازنه حسابات آن بودجه مجلس را ترتیب میدهد در صورت لزوم از مامورین اداری مجلس در ترتیب و تدوین بودجه استشاره و استفاده کرد میتوانند .

ماده ۹۳ - نتیجه مطالعات انجمن بودجه مجلس قبل از مطالع آن در مجلس به تعداد اعضاء طبع و توزیع میشود .

ماده ۹۴ - تمام مصارفات مجلس بامضای رئیس مشرانو جرگه و در حال تقسیم وظایف بین نایبها به امضای نایب موظف اجرا میشود .

ماده ۹۵ - اگر در بودجه موضوعی پیش بینی نشده باشد پیشنهاد کننده نظریه خود را به رئیس مجلس تقدیم میکند رئیس موضوع را به سمع مجلس رسانده و به انجمن مربوطه محول میسازد .

حفظ نظام در مجلس

ماده ۹۶ - حفظ نظام در مجلس حق خود مجلس است و رئیس به نام مجلس ازین حق استفاده میکند .

ماده ۹۷ - در موضعیکه برای اعضاء مجلس اختصاص داده شده هیچ کس حق داخل شدن را ندارد مامورین موظف و مستخدمین مصروف خدمت ازین امر مستثناست .

ماده ۹۸ - کسانیکه به حیث سامع اجازه حضور در مجلس می یابند باید در اثنای جلسه سکوت کامل را مراعات نموده از تحسین

و تقبیح و امثال آن قطعا خود داری نمایند این ماده از طرف دارالانشاء در روی کارت های اجازه نامه طبع میشود .

دزی اتیامه ماده: دجرگه گيو په هغو نظریو کښی چه جرگی ته وړاندی کیری باید دهغی رای گیری نتیجه په تفصیل سره ذکر شی چه په جرگه کی کښی شوی وی .

رای گیری

څلور اتیا یمه ماده: په جرگه کښی رای گیری په لاندی دری شکلو نو کښی کیری .

الف: پته رای گیری .

ب: ښکاره رای گیری درای وړ کونکی دنامه له اخستنی سره

ج: ښکاره رای گیری دودزیدو یا کښینا ستو په شکل .

پنځه اتیا یمه ماده: په قوا نینوباندی رای گیری په مجموعی صورت دښکاره رای گیری او نوم اخستلو په طریقه کیری .

شپږ اتیا یمه ماده: دجرگی د اداری هیئت انتخاب د پته رای گیری په طریقه کیری. دجرگه گيو دغړو اونورو انتخاب دجرگی دنظریی مطابق په ښکاره یا پته طریقه کیری.

اووه اتیا یمه ماده: په نورو موضوعاتو کښی رای گیری دناستی یا وولاری په شکل کیری .

اته اتیا یمه ماده: رئیس اونشیان په ښکاره رای گیری کښی رای شماری

نه اتیا یمه ماده: په پتورای گیریو کښی درایو شمار لو دپاره دری تنه غړی سمد لاسه ټاکل کیری .

نوی یمه ماده: رای گیری په هغو خاصو کارتونو باندی اجراء کیری چه در رئیس او دارالانشاء له خوا مهراونښانی شوی وی. رای وړ کونکی غړی خپل نومونه نه لیکي په کوم کارت باندی چه درای وړ کونکی نوم لیکل شوی وی اعتبار نه لری .

یونوی یمه ماده: منشیان درای گیری په وخت مکلف دی چه در ای گیری نتیجه په تفصیل (یعنی موافق مخالف او مستنکف) درج کاندی او دتصویباتو د ثبت په دفتر کښی دهر یوه دپاره ځانله ځای پریردی.

دجرگی بودجه

دوه نوی یمه ماده: د مشرانو جرگی د بودجی دجرگه گي دخیړونو نتیجه په جرگه گي دجرگی بودجه جوړوی او د ضرورت په وخت دجرگی د اداری مامورین نه د بودجی په ترتیب او تدوین کښی مشوره او مرسته اخستلای شی .

دری نوی یمه ماده: د جرگی دجرگه گي دخیړونو نتیجه په جرگه کښی دخیړنی نه مخکښی دغړو په شمار چاپ او ویشل کیری .

څلور نوی یمه ماده: دجرگی ټول لگښتونه د مشرانو جرگی در رئیس په لاس لیک او په نایبا نوباندی دو ظایفو د تقسیم په حال کښی دموظف نائب په لاس لیک اجرا کیری.

پنځه نوی یمه ماده: که چیری په بودجه کښی دکو می موضوع زیر مه (پیش بینی) نه وی شوی نو پیشنهاد کونکی خپله نظریه دجرگی رئیس ته وړاندی کوی. رئیس دا خبره جرگی ته وړوی او مر بو طی جرگه گي ته یی سپاری

په جرگه کښی د نظام ساتنه

شپږ نوی یمه ماده: په جرگه کښی د نظام ساتنه په خپله دجرگی حق دی او رئیس دجرگی په نامه له دغه حق نه استفاده کوی .

اووه نوی یمه ماده: هغه ځای ته چه دجرگی د غړو دپاره تخصیص شوی دی هیڅوک د ننو تلو حق نه لری ، موظف مامورین او په خدمت کښی بوخت مستخدمین ددی حکم نه مستثنی دی .

اته نوی یمه ماده: کوم کسان چه داو ریدو نکو په حیث په جرگه گي کښی دناستی اجازه مومی با ید چه دغونډی په دوران کښی چوپ چاپ او سی او دستا ینی یا غندنی او یادغسی نورو چارو نه په ټینگه ځان وساتی . دا ماده ددارالانشاء له خوا دا اجازت پانسی په مخ چاپ کیره .

نه نوی یمه ماده- هغه اوریدونکی چه په جرگه کښی گپوډی پښوی درئیس لخوا ویستل کیږی ، که درئیس حکم ونه منی رئیس موظف مامورته دهغه دا یستلو امر کوی .

سلمه ماده- په جرگه کښی دنظم دساتلود پاره دپارلمان دگاردپه نامه یوه قوه جرگی ته ورکول کیږی چه د ضرورت په وخت کښی دجرگی رئیس تری کار واخلی .

یو سل یوه ماده- دپارلمان گارد مستقیماً درئیس د حکم لاندی دی .
یو سلو دو همه ماده- دپارلمان گارد خاص یو نیفورم او نشان لری چه په هر ځای کښی د پارلمان دگاردپه نامه و پیژندل شی .

دغرو رخصتی

یو سلو د ریمه ماده- هیڅ غړی درئیس د خبرتیا نه مخکښی جرگه نه شی پریښودلی اود پارلمان له سیمی نه نه شی وتلاي .

یو سل څلورمه ماده- هغه غړی چه سر په سر له دریو نه زیاتو غونډوته حاضر نه شی باید چه دخپل غیاب د سبب اطلاع رئیس ته ورکاندی .

یو سل پنځمه ماده- د غړو د ضروری رخصتی غوښتن لیک درئیس حضور ته وړاندی کیږی اورئیس په دغه باب تصمیم غوره کوی .
یو سل شپږمه ماده- هغه غړی چه بی له اجازی غایب شوی یا د رخصتی دپوره کیدو و نه پس غونډی ته نه حاضر کیږی که چیری ده خپل عذر دریا ست مقام ته نه وی را لیرلی یا ئی عذر ونه منل شی دغیاب د رڼو معاش یی نه اجرا کیږی .

دائرسی جرگی او مشرانو جرگی رابطه

یو سل اوومه ماده- که چیری دیوی موضوع مباحثه په اولسی جرگه کښی شروع شوی وی دغه موضوع داوولسی جرگی د څیرنو تر پایه پوری د مشرانو جرگی په فهرست کښی نه نیول کیږی .

یو سل اتمه ماده- هر پیشنهاد اود قانون پر و ژه چه په مشرانو جرگه کښی تصویب کیږی د مشرانو جرگی دا را لانشاء ئی او لسی جرگی او مربوط وزارت ته اطلاع ورکوی .

یو سل نهمه ماده- که چیری مشرانو جرگه هغه پیشنهاد اود قانون پروژه چه په اولسی جرگه کښی تصویب شوی بی له تعدیله و منی نودخپل منصب اطلاع او لسی جرگی ته ورکوی او منل شوی پیشنهاد یا قانون مربوط مرجع ته لیری چه دا علیحضرت په توشیح ئی ورسوی . که دا اولسی جرگی تصویب د مشرانو جرگی له خوا رد شو نو دا ساسی قانون د ۴۷ مادی مطابق اجرا آت کیږی .

عمومی احکام

یو سل لسمه ماده- که یو ځای ته د مشرانو جرگی دیو هیئت لیرلو ضرورت پښی شی د هیئت غړی دجرگی درئیس له خوا ټاکل کیږی . که دجرگی رئیس په هیئت کښی شامل وی د هیئت ریاست دی پخپله غاړه اخلی او که داسی نه وی نود هیئت رئیس د عمومی غونډی له خوا انتخابیږی . د هیئت رئیس دجرگی په نامه خبری کوی .

یو سل یوو لسمه ماده- د مشرانو جرگی هیڅ یو غړی د مشرانو جرگی درئیس د اجازی نه پرته دهیڅ مقام لخوا کوم ځای ته لیرل کیدی نه شی که چیری د مشرانو جرگی یو غړی د مشرانو جرگی درئیس د رسمی اجازی نه پرته دیو مقام له خوا په خدمت بوخت شو نو د غیاب دورځو معاش ئی نه اجرا کیږی او موضوع ددا را لانشاء له خوا دده په دوسیه کښی قید کیږی .

یو سل دوو لسمه ماده- دجرگی هر غړی دا استعفا حق لری . مستعفی غړی خپله استعفا رئیس ته وړاندی کوی او رئیس ئی جرگی ته ښکاره کوی که استعفا یی منظوره شوه نوده ته یی د منظوری اطلاع ورکول کیږی .

یو سل ديار لسمه ماده- که مستعفی غړی انتصابی وی دده د استعفا پا نه اود عوض غوښتن لیک ئی شاهی دا را لیرل کیږی او که انتخابی وی نو دا خله وزارت ته یی دا استعفا خبر

ماده ۹۹- مستعینیکه مجلس را اخلال مینماید از طرف رئیس اخراج میشوند اگر امر رئیس را اطاعت نکردید رئیس مامور موظف را به اخراج اخلال کننده ها امر میکند .

ماده ۱۰۰- برای برقراری نظم در مجلس يك قوه بنام قوه گارد پارلمان در اختیار مجلس گذاشته میشود تا در موقعیکه لزوم افتد رئیس مجلس ازین قوه کار بگیرد .

ماده ۱۰۱- گارد پارلمان مستقیماً تحت امر رئیس میباشد .

ماده ۱۰۲- گارد پارلمان دارای یونیفورم و نشان مخصوص میباشد تا به نام گارد پارلمان در هر جا شناخته شوند .

رخصتی های اعضاء

ماده ۱۰۳- هیچ عضو نمیتواند بدون اطلاع رئیس جلسه را ترک کند و از احاطه پارلمان خارج شود .

ماده ۱۰۴- عضو یکه پیشتر از سه جلسه متوالی حاضر نشود باید سبب غیاب خود را به رئیس اطلاع دهد .

ماده ۱۰۵- در خواست رخصتی های ضروری اعضاء به حضور رئیس تقدیم میشود و رئیس دران باره تصمیم اتخاذ میکند .

ماده ۱۰۶- عضو یکه بدون اجازه غایب گردیده و یا بعد از انقضای مدت رخصتی به مجلس حاضر نمی شود در صورتیکه معذرت خود را به مقام ریاست نفرستاده باشد و یا عذرا و مورد قبول واقع نشود معاش ایام غیاب او اجرا نمیشود .

رابطه مجلسین مشرانو جرگه و ولسی جرگه

ماده ۱۰۷- اگر مباحثه يك موضوع در ولسی جرگه شروع شده باشد آن موضوع در آجندای مشرانو جرگه تا ختم مناقشات ولسی جرگه درج نمیشود .

ماده ۱۰۸- پیشنهاد و پروژه قانونیکه در مشرانو جرگه به تصویب میرسد دارا لانشاء مشرانو جرگه از تصویب آن ولسی جرگه و وزارت مربوطه را مستحضر میسازد .

ماده ۱۰۹- اگر مشرانو جرگه پیشنهاد و پروژه قانونی را که از ولسی جرگه تصویب شده بدون تعدیل قبول کرد از قبولی خویش به ولسی جرگه اطلاع و پیشنهاد و یا قانون قبول شده را به مرجعش میفرستد . تا آنرا به توشیح اعلیحضرت مزین سازد اگر تصویب ولسی جرگه از طرف مشرانو جرگه رد شد برطبق ماده (۷۴) قانون اساسی رفتار میشود .

احکام عمومی

ماده ۱۱۰- اگر اعزام هیئت به نمایندگی از مشرانو جرگه به جای لازم افتد اعضاء آن از طرف رئیس مجلس انتخاب میشوند اگر رئیس مجلس در آن جمله شامل باشد ریاست هیئت را وی به عهد گرفته و در غیر آن رئیس هیئت را رئیس مجلس عمومی انتخاب مینماید رئیس هیئت به نام مجلس حرف میزند .

ماده ۱۱۱- هیچ یکنفر از اعضاء مشرانو جرگه بدون اجازه رئیس مشرانو جرگه از هیچ يك مقامی بجای اعزام شده نمیتواند اگر عضو بدون اجازه رسمی رئیس مشرانو جرگه از يك مقامی بخدمتی مشغول گردید معاش ایام غیاب او اجرا نمیشود و موضوع نیز از طرف دارا لانشاء به دوسیه عضو مذکور قید میگردد .

ماده ۱۱۲- هر عضو از اعضاء مجلس حق استعفاء را دارد عضو مستعفی استعفاء خود را به رئیس تقدیم و رئیس به مجلس ارائه مینماید در صورتیکه استعفاء قبول شود از قبولی استعفاء به مستعفی خبر داده میشود .

ماده ۱۱۳- اگر عضو مستعفی از اعضاء انتصابی باشد ورقه استعفاء و درخواست عوضش به دارالتحریر شاهی فرستاده میشود و اگر انتخابی

جرگې رسمي

باشد از استعفای مذکور به وزارت داخله خبر داده میشود تا طبق قانون انتخابات رفتار کنند در حین وفات یکی از اعضای مجلس اگر عضو متوفی انتصابی بود به دارالتحریرشاهی از وفات عضو اطلاع و درخواست عوضش شود و اگر عضو متوفی انتخابی بود از وفات عضو به وزارت داخله خبر داده شود تا طبق قانون انتخابات رفتار کنند .

ماده ۱۱۴ - سند عضویت مشرانو جرگه برای عضو داده میشود سند مذکور دارای عکس و شمیرت مکمل عضو بوده رئیس مجلس سند مذکور را مهر و امضاء میکند.

ماده ۱۱۵ - اعضای مشرانو جرگه يك علامه مخصوص فلزی مشرانو جرگه ساخته میشود که در همه حال معرف ایشان بوده این علامت را به طرف چپ سینه نصب میکنند در محافل عمومی نصب علامت مذکور حتمی است .

ماده ۱۱۶ - اصول وظایف داخلی وقتی مورد تغییر و تعدیل واقع میشود که ده نفر از اعضاء کتبا موضوع را درخواست نموده و مجلس موافقه نماید تصویب و تعدیل و تغییر مواد اصول وظایف داخلی از صلاحیت مجلس مشرانو جرگه میباشد .

ماده ۱۱۷ - دارالانشاء مشرانو جرگه باید با دیدن سنگاه کافی گسنتتر ، تایپ و تیپ ریکاردر و غیره لوازم نشریات مجهز باشد تا تمام رویداد های انجمن ها و مجالس عمومی و سایر اوراق مربوطه را طبع و توزیع نماید .

ماده ۱۱۸ - انجمن ها میتوانند در حین ضرورت از متخصصین و اهل خبره که در مجلس عضویت ندارند استفاده نمایند برای اجرای حق الزحمه آنها بر طبق مقررات معموله به دارالانشاء خبر میدهند دارالانشاء مکلف است بر طبق اطلاعیه انجمن ها اجراءات کند .

ماده ۱۱۹ - دارالانشاء مشرانو جرگه برای نشر يك مجله اقدامات لازمه مینماید .

ماده ۱۲۰ - ریاست مشرانو جرگه به نشر يك مجله موقوته منسلکی میپردازد مضامین این مجله را رویداد های مجلس مشرانو جرگه و مقالاتیکه به مشرانو ارتباط دارد تشکیل خواهد داد .

ماده ۱۲۱ - مامورین اداری مشرانو جرگه تابع قانون مامورین دولت میباشد .

ماده ۱۲۲ - مقرری و ترفیع مامورین اداری تا رتبه (۳) از صلاحیت رئیس مشرانو جرگه بوده و بالاتر از رتبه (۳) به تصویب مجلس و صحنه حضور ملوکانه صورت میگیرد .

ماده ۱۲۳ - اگر دواير حقوقي و پوليس به علت مراجعه شخصی باحضاریک نفر از اعضای مشرانو جرگه ضرورت پیدا میکند مراتب را به ریاست مشرانو اطلاع مینمایند و مشرانو جرگه مطابق ماده (۵۱) قانون اساسی رفتار میکند .

ماده ۱۲۴ - اگر یکی از اعضای مشرانو جرگه و یا یکی از افراد فامیل او والدین زن ، پسر ، دختر به خارج سفر میگردند در اثر درخواست آنها دارالانشاء مشرانو جرگه به وزارت خارجه برای دادن پاسپورت اطلاع میدهد .

ماده ۱۲۵ - این اصول وظایف داخلی بعد از تصویب مجلس عمومی مرعی الاجراست و همه اصول و یا لواهی که قبل ازین در همین مورد بوده باشد از اعتبار ساقط است .

ور کول کپیری چه دا نتخا با تودقا نون مطابق اجراء آت و کپی . که د جرگی یو غړی و مری نو که متوفی انتصابی غړی و شاهی دارالتحریر ته ئی د وفات اطلاع اود عوض غو بنستن لیک ور کول کپیری که انتخابی و نودو وفات خبر ئی دا خله و زارت ته ور کول کپیری چه دا نتخا با تودقا نون مطابق اجراء آت و کپی .

یو سل خوار لسمه ماده - د مشرانو جرگې د غړیتوب سند غړی ته ورکول کپیری په دغه سند کېښی د غړی عکس او کالمه پیژندگلوی درجده اود جرگی رئیس ئی مپرووی او لاس لیک کوی . **یوسل پنځلسمه ماده -** د مشرانو جرگې د غړو دپاره د مشرانو جرگې یوه خاصه فلزی نښانه جوړیږی چه په هر حالت کېښی ئی دپیژندگلوی نښه وی . دوی دا نښانه دسپینی په چپه ډډه خوړندوی . په عمومی محافلو کېښی د دې نښان استعمال ضروری دی .

یوسل شپاړسمه ماده - د داخلی وظایفو په اصولو کېښی هغه وخت تغییر را تلای شی چه لس تنه غړی ئی لیکلی غو بنستن و کپی او جرگه پری موافقه و کپی . د داخلی وظایفو دا اصولو تصویب او تعدیل او تغییر د مشرانو جرگې د غونډې په صلاحیت کېښی دی .

یوسل اوولسمه ماده - د مشرانو جرگې دارالانشاء باید دگسنتتر تایپ او تیپ ریکاردر اود نشراتو د نولوا زمو په کافی د سنگاه باندي مجهزه وی چه د جرگه گپو او غونډو ټول رویدادونه او نوری مربوطی پانې چاپ او ویشلی شی .

یوسل اولسمه ماده - جرگه گپو کولی شی چه د ضرورت په وخت دهغو متخصصانو او پوهانو نه چه په جرگه کېښی غړی یتوب نه لری استفاده وکپی . جرگه گپو ددوی دحق الزحمی دا جرعه دپاره د معمولو مقرراتو مطابق دا دارالانشاء ته خبر و کوی او دا دارالانشاء مکلفده چه د جرگه گپو دا اطلاعیه مطابق اجراء آت و کپی .

یوسل نولسمه ماده - د مشرانو جرگې دارالانشاء دیوی مجلسی دخپرو لواقدام کوی .

یوسل شلمه ماده - د مشرانو جرگې ریاست دیوی وقتي مسلکی مجلسی په خپرو لوا لاس پوری کوی . ددی مجلسی مضامین به د مشرانو جرگې دغونډو رویدادونه او هغه مقالی وی چه په مشرانو جرگه پوری ارتباط لری . **یوسل یوویستمه ماده -** د مشرانو جرگې اداری مامورین د دولت د مامورینو دقانون تابع دی .

یوسل دوه ویستمه ماده - تردریمی رتبه پوری داداری مامورینو دمقرری اود ترفیع صلاحیت د مشرانو جرگې درئیس په لاس کېښی دی او له دریمی رتبه پورته د جرگې په تصویب اود ملوکانه حضور په صحنه اجراء کپیری .

یوسل در ویستمه ماده - که چیری حقوقي دا یری او پوليس د شخصی مراجعه لری د مشرانو جرگې دیو غړی حاضرولو ته ضرورت و لری دمووضوع اطلاع د مشرانو جرگې ریاست ته ور کوی او مشرانو جرگه داساسی قانون ۵۱ مادی مطابق اجراء آت کوی .

یوسل خلیز ویستمه ماده - که د مشرانو جرگې غړی یائی دکورنی یو غړی ، پلار مور - خوی - ښخه - لور خارج ته سفر کوی نو ددوی په غوښتنه د مشرانو جرگې دارالانشاء رجه و زارت ته د پاسپورت ورکولو دپاره اطلاع ور کوی .

یوسل پنځویستمه ماده - د داخلی وظایفو د اصول د عمومی غونډې د تصویب نه پس نافذ دی او هغه ټول اصول اولوایح چه پخوا په دی برخه کېښی نافذ اعتبار نه لری .